

РЕШЕНИЕ

№ 20220

гр. София, 16.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65
състав**, в публично заседание на 18.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **3167** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба на Д. Н. Х. от [населено място] срещу Министерството на външните работи (МВнР), с която са предявени срещу ответника обективно кумулативно съединени иски за присъждане на обезщетение за вреди причинени от нищожни административни актове – Заповед № ЧР-95-00-145/27.04.2018г. на постоянния секретар на МВнР и Заповед № Т-749/27.04.2018г. на министъра на външните работи, в размер:

1. 12550 лева имуществени вреди – претърпени загуби от заплащане на вносни мита и данък добавена стойност (ДДС) при внос на МПС от трета за ЕО страна - Република Турция, ведно със законната лихва върху сумата от датата на издаване на нищожните административни актове 27.04.2018г. до окончателно изплащане на главницата, както и законната компенсаторна лихва върху тази сума, считано от 27.04.2018г. до датата на завеждане на исковата молба;

2. 82 200,06 евро имуществени вреди – пропуснати ползи незаплатени поради действието на порочните актове командировъчни средства от прекратения задграничен мандат на ищеца от 27.04.2018г. до 25.11.2020 г. вкл., ведно със законната лихва върху сумата от датата на издаване на нищожните административни актове 27.04.2018г. до окончателно изплащане на главницата, както и законната компенсаторна лихва върху тази сума, считано от 27.04.2018г. до датата на завеждане на исковата молба;

3. 15000 лева неимуществени вреди, ведно със законната лихва върху сумата от датата на издаване на нищожните административни актове 27.04.2018г. до окончателно

изплащане на главницата, както и законната компенсаторна лихва върху тази сума, считано от 27.04.2018г. до датата на завеждане на исковата молба.

С писмена молба от 21.10.2022г. е уточнено, че периодът, за който се претендират неимуществените вреди, е от 27.04.2018г. (когато са издадени и връчени нищожните административни актове) до 19.04.2021г. (когато е издадена Заповед № Т-1606/19.04.2021 на министъра на външните работи за възстановяване на заеманата длъжност). В молбата са изложени и доводи за наличие на причинна връзка между претърпените вреди и нищожните административни актове.

В писмен отговор от 25.1.2022г. ответникът оспорва исковете като недопустими, неоснователни и недоказани.

Ищецът ангажира гласни и писмени доказателства. Счита, че претенциите са му основателни и доказани и моли да бъдат уважени. Претендира разноски, съгласно представен списък.

Ответникът ангажира писмени доказателства. Излага становище за неоснователност и недоказаност на предявените искове. Конкретно сочи, че заплатеното мито и ДДС за личния автомобил на ищеца не са типична и нормално настъпваща последица от вредоносния резултат. Счита, че автомобилът не е индивидуализиран в исковата молба, с представеното платежно нареждане не доказва факта на извършено плащане. Относно пропуснатите ползи от неизплатени командировъчни средства счита, че не е налице незаконосъобразен административен акт, доколкото вредите произтичат от заповед № К-177 от 27.04.2018г., с която е прекратена дългосрочната му командировка, която не е обявена за нищожна. Счита, че в ЗДСл е регламентирано обезщетението, което се дължи при отмяна на незаконосъобразно уволнение и командировъчните разходи не попадат в него. Излага и доводи за недоказаност на размера на исковата претенция. В отговора на исковата молба прави възражение за изтекла погасителна давност. Относно претенцията за претърпени неимуществени вреди ответникът излага доводи, че те са причинени от журналистически публикации, а не от нищожните административни актове. Моли исковете да бъдат отхвърлени. Претендира юрисконсултско възнаграждение в минимален размер. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Участващият в производството прокурор от Софийска градска прокуратура излага становище, че исковите претенции за неимуществени вреди са основателни, но недоказани. Исковите претенции за имуществени вреди счита за основателни и доказани.

От събраните по делото доказателства се установява, че Д. Н. Х. е бил държавен служител в Министерството на външните работи, където е заемал длъжност „Държавен експерт“ в Задгранично представителство-Б., Република Турция, с ранг на държавен служител-V старши. Със заповед № К-686/21.10.2016 година бил дългосрочно командирован за изпълнение на функции на пълномощен министър, нотифициран в Канцеларията към Генералното консулство на Република България в И., Република Турция-гр. Б.. Периодът на дългосрочната му командировка бил от 26.11.2016 година до 25.11.2020 година с определени командировъчни средства в размер на 87.54 € дневно. Със заповед № ЧР-95-00-145/27.04.2018 година на Д. Х. било наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ на основание чл. 90, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 91, ал. 1 от ЗДСл, за вменени му дисциплинарни нарушения по чл. 89, ал. 2, т. 1 от ЗДСл. Тази заповед била обявена за нищожна с решение № 1350/05.03.2019 година, постановено по адм. д. № 5308/2019 година по описа на

Административен съд София-град, второ отделение, 25-ти състав. Срещу това решение били подадени две касационни жалби-едната от министъра на външните работи и от постоянния секретар на Министерството на външните работи, в качеството му на наказващ орган. С решение № 3046/26.02.2020 година, постановено по адм. д. № 4649/2019 година по описа на ВАС, Пето отделение първата от жалбите била оставена без разглеждане, а по повод на втората било оставено в сила обжалваното решение на Административен съд София-град. Оставянето без разглеждане на жалбата на министъра на външните работи е било потвърдено с определение № 7269/11.06.2020 година, постановено по адм. д. № 4792/2020 година по описа на ВАС, петчленен състав-II колегия. С оглед на това решение № 1350/05.03.2019 година, постановено по адм. д. № 5308/2019 година по описа на Административен съд София-град, второ отделение, 25-ти състав било окончателно влязло в сила.

Със Заповед № Т-749 от 27.04.2018г. на министъра на външните работи е прекратено служебното правоотношение на Д. Н. Х., на основание чл. 107, ал.1, т.3 от ЗДСл във вр. с чл.50, ал.1, т.5 от ЗДСл и заповед № ЧР-95-00-145 от 27.04.2018г. С решение № 6168 от 09.11.2018г. постановено по адм. д. №6321 по описа за 2020г. на АССГ, оставено в сила с решение № 4324 от 05.04.2021г. по адм. д. № 595/2021г. на ВАС, е обявена нищожността на Заповед № Т-749 от 27.04.2018г. Със заповед № Т-1606 от 19.04.2021г. Д. Н. Х. е възстановен на длъжност държавен служител в задгранично представителство в [населено място].

Вследствие на обявеното му за нищожно уволнение и съответно прекратяване на служебното му правоотношение Д. Н. Х. бил претърпял имуществени и неимуществени вреди, за които предявява горепосочените искове.

С оглед така установената фактическа обстановка, исковете са допустими. Ищецът разполага с активна процесуална легитимация за тяхното предявяване, тъй като в резултат на нищожни административни актове – Заповед № ЧР-95-00-145/27.04.2018г. на постоянния секретар на МВнР и Заповед № Т-749/27.04.2018г. на министъра на външните работи заявява претенции на увредено лице от същите. При така установените факти и събраните по делото доказателства съдът прави следните изводи:

Относно допустимостта на иска:

Искът е с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ във вр.чл.203 и сл. от АПК, предвид изложените фактически обстоятелства в исковата молба, че ищецът е неблагоприятно засегнат и е претърпял имуществени и неимуществени вреди, пряка и непосредствена последица от обявени по съдебен ред за нищожни административни актове – Заповед № ЧР-95-00-145/27.04.2018г. на постоянния секретар на МВнР и Заповед № Т-749/27.04.2018г. на министъра на външните работи. Исковете за обезщетение са предявени срещу надлежен ответник - юридическото лице, в чиято структура са органите, издали незаконосъобразните административни актове и са допустими за разглеждане в производството пред Административен съд София-град по реда на глава XI от АПК, като предявен пред съда по настоящия адрес на увредения. Изпълнено е и условието на чл.204 ал.1 от АПК, тъй като вредите се претендират от актове, издадени при упражняване на административна дейност - заповеди, които са обявени за нищожни по предвидения в закона ред с влезли в сила съдебни решения.

Разгледани по същество, съдът намира следното:

Исковете за обезщетения за вреди от имуществен характер – претърпени загуби и

пропуснати ползи и неимуществени такива, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи или длъжностни лица се разглеждат от административния съд по реда на чл. 203 и сл. от АПК, към който препраща и чл. 1, ал. 2 от ЗОДОВ. Разпоредбата на чл. 4 от ЗОДОВ урежда материалноправния режим на отговорността с препращане за неуредените въпроси съответно към гражданските закони - § 1 от Заключителните разпоредби на ЗОДОВ. Следователно, искът по глава единадесета от АПК е граждански, основаващ се на фактическия състав на непозволеното увреждане, независимо от това дали вредите са причинени виновно от длъжностните лица. С оглед на това, отговорността следва да бъде характеризирана като гаранционно-обезпечителна.

Основателността на иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ предполага установяване кумулативното наличие на визираните в разпоредбата предпоставки: незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на административен орган или негови длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, настъпване на вреди от тях и причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие или бездействие и вредоносния резултат. Съгласно разпоредбата на чл.4 от ЗОДОВ, отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ може да бъде ангажирана само за имуществените и неимуществените вреди, които са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. При недоказване на която и да е от посочените предпоставки обезщетение не се присъжда, като доказателствената тежест е за ищеца.

По отношение на първия елемент – обявените за нищожни заповеди представлява властнически акт на административен орган при неговата административна дейност. Тяхната нищожност е установена с акт на съда – влезли в сила решение № 1350/05.03.2019 година, постановено по адм. д. № 5308/2019 година по описа на Административен съд София-град и решение № 6168 от 09.11.2018г. постановено по адм. д. №6321 по описа за 2020г. на АССГ, оставено в сила с решение № 4324 от 05.04.2021г. по адм. д. № 595/2021г. на ВАС. Следователно по отношение на трите иска е налице първата предпоставка за ангажиране отговорността на ответника.

Относно втория елемент от отговорността - наличието на вреда: Съдържанието на понятието „вред“ не е дефинирано от законодателя въпреки употребата му в редица разпоредби на Закона за задълженията и договорите. Според трайното разбиране, наложило се в теорията и в съдебната практика, вредите са последици от засягане на субективни права, на защитени от правото блага, които не са предмет на права, както и от накърняване на фактически отношения, които правото защитава. Вредата представлява смущение, накърняване или унищожаване на благата на човека, представляващи неговото имущество, права, телесна цялост и здраве, душевност и психическо състояние.

Третата предпоставка за ангажиране отговорността на ответника е наличието на причинно-следствената връзка между нищожните актове и вредите. В практиката на Върховния касационен съд, изразена в решение № 81/27.1.2006 г. по гр. д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, решение № 129/25.07.2005 г. по гр. д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други, е възприето разбирането, че "...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, които обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите". В тези случаи е налице

причинна връзка по чл.4 от ЗОДОВ. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат.

1. Относно иска в размер на 12550 лева обезщетение за имуществени вреди – претърпени загуби от заплащане на вносни мита и данък добавена стойност (ДДС) при внос на МПС от трета за ЕО страна, в качеството си на физическо лице със статут на дипломат по смисъла на В. конвенция за дипломатическите отношения, ищецът си е закупил в Република Турция лек автомобил Ф., модел “Тигуан”, като на 29.03.2018г, автомобилът е регистриран в [община] с регистрационен дипломатически номер на Турция 34СС3056. След издаване на нищожните заповеди на 12.10.2018г. е била прекратена регистрацията на автомобила в Република Турция. На 27.12.2018 г. ищецът е извършил внос на автомобила в Република България и е заплатил мито и ДДС в общ размер на 12550,88 лв., заплатени с платежно нареждане № 292391/27.12.2018г. по митническа декларация №8468/27.12.2018г., от които мита - 3893,28 лв.; ДДС - 8585,49 лв., касова комисионна- 62,39 лв. и такса превод – 10 лв., тъй като моторното превозно средство не е използвано ефективно в предишното му обичайно място на пребиваване най-малко шест месеца преди датата, на която то е преустановило своето обичайно място на пребиваване в третата държава (Турция), която напуска. В исковата молба се твърди, че изпълнението на нищожните заповеди е наложило връщането на Д. Х. в България, което го е лишило от възможността да използва ефективно на територията на Турция в рамките на шест месеца от регистрацията, закупеното от него МПС и е загубил статута си на дипломат, поради което за него е възникнало задължение за заплащането на ДДС и мито за автомобила. От ищеца са представени с превод на български език регистрационния талон на автомобила; удостоверение за прекратяване на регистрацията на автомобила; митническа декларация №8468/27.12.2018г., платежно нареждане (вносна бележка) № 292391 за заплащане на 12550 лв. от Д. Н. Х. – мито, ДДС, такса комисионна и такса касов превод.

Ответникът възразява, че купуването на личен автомобил на ищеца е лично решение и не може да бъде обвързан със служебното му положение на консул на Република България в Република Турция. Посочва, че обявените за нищожни заповеди не касаят местоживеенето на ищеца и местонахождението на личния му автомобил. Счита, че представеното платежно нареждане не доказва факта на извършеното плащане, както и че не е доказана връзка с автомобила, тъй като не съдържа регистрационен номер на автомобил.

Съгласно чл. 3 от Регламент (ЕО) № 1186/2009 на Съвета от 16 ноември 2009 година за установяване на система на Общността за митнически освобождавания, внасяното от физически лица лично имущество при преместването на обичайното им място на пребиваване от трета държава на митническата територия на Общността се освобождава от вносни мита при условията на членове 4—11. В чл. 4, пар.1 , б. а е предвидено условието, че освобождаването се ограничава до лично имущество, което с изключение на конкретни случаи, обосновани от обстоятелствата, се намира във владение и, в случая на непотребими вещи, е използвано от заинтересуваното лице в предишното му обичайно място на пребиваване поне шест месеца преди датата, на която то е преустановило своето обичайно място на пребиваване в третата държава, която напуска.

От събраните по делото доказателства се установява, че в случая, както е посочено по-горе, е налице първата предпоставка за ангажиране отговорността на ответника - нищожните административни актове. От представеното платежно нареждане, заверено от Unicredit Bulbank, се установява и наличието на втората предпоставка – наличието на вреда- претърпяна загуба в размер на 12550 лв., платени от ищеца за мита, ДДС, касова комисионна и такса касов превод. Макар в платежното нареждане да не е посочен регистрационен номер или друг индивидуализиращ автомобила признак, с оглед на останалите представени писмени доказателства – регистрационен талон, удостоверение за прекратяване на регистрацията и митническа декларация, може да се приеме, че се отнася за процесния автомобил.

Не се установява обаче пряка и непосредствена връзка между платената сума и обявените за нищожни административни актове. Закупуването на личен автомобил и използването му шест месеца на територията на третата държава (Турция) не зависи единствено от прекратеното служебно правоотношение на ищеца и не може да се твърди със сигурност, че ако не бяха издадени нищожните заповеди, Х. е щял да внесе автомобила в България без да заплаща мито и ДДС. Не може да се твърди, че личният автомобил на ищеца е пряко и непосредствено свързан със служебното му правоотношение. Видно от представеното по делото платежно нареждане, разходите са заплатени на 27.12.2024г., докато нищожните заповеди са издадени на 27.04.2024г., което също доказва, че вредите не са непосредствени, както изисква закона и в какъвто смисъл е цитираната по-горе съдебна практика.

По изложените съображения исковата молба в тази част е неоснователна и следва да бъде отхвърлена, както и акцесорната претенция за присъждане на лихви.

2. Относно претендираното обезщетение за **пропуснати ползи в размер на 82 200,06 евро** (188662 лв.) се твърди, че в резултат на нищожните административни актове от 27.04.2018г. е спряло изплащането на командировъчните средства, определени в Заповед № К-686/21.10.2016г. (л.19 от делото) в размер на 87,54 Е. (,определени съгласно Приложение 1 и 2 към 1л.6, ал.1 от Наредбата за командировъчните средства при задграничен мандат), с която Д. Х. е бил командирован на длъжност държавен експерт в МВнР – Б. в канцеларията на генералния консул на Република България в И., Република Турция – [населено място] за изпълнение на функциите на пълномощен министър, нотифициран за времето от 26.11.2016г. до 25.11.2020г. След обявяване нищожността на Заповед № ЧР-95-00-145/27.04.2018г. на постоянния секретар на МВнР и Заповед № Т-749/27.04.2018г. на министъра на външните работи Д. Х. е бил възстановен като държавен служител на длъжността държавен експерт в задгранични представителства – Б., но поради изтеклия срок на командироване ищецът е заел посочената длъжност от щата на МВнР с местоизпълнение в министерството, видно от Заповед № Т-1606/19.04.2021г. Ищецът твърди, че вредите са настъпили в резултат на нищожните заповеди и конкретно заповед № Т-749/27.04.2018г., за прекратяване на служебното му правоотношение, която е довела до предсрочното прекратяване на дългосрочната му командировка, съгласно чл. 68, ал.2, т.3 от Закона за дипломатическата

служба. Размерът на обезщетението се претендира за времето от 27.04.2018г. до 25.11.2020г. вкл. – 939 календарни дни (249 дни за 2018г.; 365 дни за 2019г. и 329 дни за 2020г.) по 87,54 Е. на ден в общ размер 82200,06 Е..

От ищеца като доказателства са представени освен нищожните заповеди и заповед № Т-1099/30.09.2016г. и заповед № Т-1174/21,10.2016г. за преназначаване на Д. Н. Х. в МВнР задгранични представителства; заповед № К-686/21.10.2016 г. за командироване на ищеца в [населено място]; заповед № Т-1606/19.04.2021г., с която Д. Х. е възстановен на заеманата длъжност.

В хода на съдебното производство от ответника е представена заповед № К -177/27.04.2018г. на министъра на външните работи, с която е прекратена командировката на Д. Н. Х., считано от 27.04.2018г., която не е обжалвана. Представена е и окръжна грама № ФС-55-00-9/21.03.2018г. до всички задгранични представителства на Република България, съгласно която служителите, които не са в година на първо заминаване или окончателно завръщане, следва задължително да ползват платен годишен отпуск, както и грама № ФС-55-00-6/31.01.2019., от която следва, че в бюджета за 2019г. са обезпечени средства за дългосрочни командировки за 330 дни и следва да се създаде организация за ползване на платен отпуск от всички командировани служители. От ответника е представено и писмо от НОИ ТД – С.-град, според което по данни от информационната система на НОИ в периода след 27.04.2018г. Д. И. Х. не е сезирал административния орган със заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 55а от КСО, респективно не е изплащано парично обезщетение за безработица по реда на КСО. Представено е и писмо изх. № 94-4909/15.08.2024г. от министерството на образованието науката, според което Д. Н. Х. е работил в Министерството на образованието и науката на длъжност “държавен експерт” в периода от 20.08.2018г. до 28.04.2021г. вкл., като е посочено и получаваното възнаграждение. Според писмо изх. № 07-01-856/17.06.2024г. от ТД на НАП С.-изток, за периода от 27.04.2018г. до 19.04.2021г. няма данни за подадени от ищеца декларации по чл. 50 ЗДДФЛ, нито по чл. 55 от ЗДДФЛ.

От ищеца е представено заверено копие от служебната му книжка. Ищецът твърди, че заповед № К -177/27.04.2018г., с която е прекратена командировката му, е нищожна, тъй като основанието, на което е издадена – заповед № Т-749 от 27.04.2018г. е нищожно. Прави искане за изменение основанието на иска, като претендира присъждане на вредите и в резултат на заповед № К -177/27.04.2018г., но на основание чл. 214, ал.1 ГПК, вр. с чл. 144 АПК, тъй като искането е направено след края на първото съдебно заседание, не е допуснато от съда.

Съгласно чл. 71, ал. 1 от Закона за дипломатическата служба (ЗДСл.), за времето на задграничния мандат служителят получава освен възнаграждението си и командировъчни средства. Съгласно ал. 2, размерът и начинът на определяне на командировъчните средства се определят с наредба на Министерския съвет (НКСЗМ) в зависимост от държавата на командироване, дипломатическия ранг, длъжността на служителя и броя на членовете на семейството му, които го придружават в приемащата държава.

В чл. 6, ал.1 от НКСЗМ, приета на основание чл. 71, ал. 2 и 3, чл. 72, 73, 75 и 76 от ЗДСл., е определено, че командировъчните пари се определят

от базисен размер за съответната държава съгласно приложение № 1 в зависимост от длъжността за командироване в задграничното представителство, дипломатическия ранг на служителя, характера на възлаганите задачи и категорията съгласно приложение № 2. Според чл. 7, ал. 1 от НКСЗМ командировъчните пари се изплащат ежемесечно от началната до крайната дата на задграничния мандат, включително дните за пътуване при първото пътуване до местоназначението и при окончателното завръщане, на базата на календарните дни за месеца, включително почивните и празничните дни.

Разпоредбата на чл. 8 от НКСЗМ предвижда, че командировъчните пари по чл. 6 не се изплащат при отсъствие на служителя от приемащата държава в работните дни, освен когато е командирован по реда на чл. 12. Съгласно чл. 9 през време на ползването на отпуск командировъчни пари не се изплащат с изключение на случаите по чл. 10 / отпуск поради временна неработоспособност и поради бременност и раждане/.

От посочените разпоредби следва, че командировачните средства са нормативно установени целеви средства и се дължат единствено за времето на реално, фактическо изпълнение от страна на ищеца на функциите му като пълномощен министър, нотифициран в Канцеларията към Генералното консулство на Република България в И., Република Турция-гр. Б.. Няма спор, че след издаване на обявените за нищожни административни актове в това число и заповедта за прекратяване на дългосрочното му командироване, Д. Н. Х. е напуснал Република Турция и се е завърнал в България и не е изпълнявал функциите си на консул. Ако се приеме, че командировачни средства се дължат и за престоя му в България, като тук е без значение причината за завръщането му, то това би означавало да се приеме, че тези средства са личен трудов доход, а не целеви средства за покриване на нуждите на служителя при и по повод изпълнението на службата му. Подобно тълкуване е противно на приложимия закон. В този смисъл е и практиката на Върховния административен съд – решение № 1702 от 17.02.2016г. по адм. д. № 15433/ 2014г.; решение № 4202 от 16.04.2015г. по адм. д. № 10796/ 2014г. Следва да се съобрази и обстоятелството, че претенцията не е за възнаграждението, което ищецът е следва да получи поради прекратяване на служебното му правоотношение като незаконосъобразно, а за изплащане на командировъчни средства в чужда валута, които служителят получава за времето на задграничния си мандат и които са извън възнаграждението, което лицето получава по служебно или по трудово правоотношение. Поради това са неотнормирани и представените доказателства във връзка с наличието на трудово/служебно правоотношение на ищеца и получаваното от него възнаграждение в искивия период.

По изложените съображения, поради липса на установена вреда и причинна връзка между вредата и нищожните заповеди, искът за присъждане на 82 200,06 евро имуществени вреди – пропуснати ползи незаплатени поради действието на порочните актове командировъчни средства от прекратения задграничен мандат на ищеца – от 27.04.2018г. до 25.11.2020 г. вкл. ведно със законната лихва върху сумата от датата на издаване на нищожните административни актове 27.04.2018г. до окончателно изплащане на

главницата, както и законната лихва върху тази сума, считано от 27.04.2018г. до датата на завеждане на исковата молба като неоснователен следва да бъде отхвърлен.

3. Относно претендираните **неимуществени вреди в размер на 15 000 лв.**, ищецът твърди, че прогласените за нищожни заповеди, с които му е наложено дисциплинарно наказание “уволнение” и е прекратено служебното му правоотношение са му причинили неимуществени вреди – претърпени болки, страдания, здравословни проблеми, довели са до публично опозоряване на доброто му име, претърпял е унижение на личността, дълбоко са били накарнени неговите обществен и служебен престиж, авторитет и достойнство, както пред служителите и ръководителите на всички нива в МВНР, а също и сред обществото – приятелските среди и семейството му. Ищецът твърди, че е бил с отлична служебна характеристика, без налагани в периода на службата му наказания. В резултат на заповедите е изпитвал срам и унижение, изпаднал е в състояние на тревожност от евентуална бъдеща невъзможност за финансова издръжка на семейството си. Рязко се влошило психическото и здравословното му състояние.

С исковата молба са представени постановление от 25.10.2018г. от прокурор от СГП, потвърдено с постановление от 13.12.2018г. на прокурор от Апелативна прокуратура – С., с което е отказано да образува досъдебно производство по пр. пр. № 8527/2018г. по описа на СГП, за извършено престъпление от общ характер на основание чл. 24, ал.1, т.1 НК – деянието не съставлява престъпление, както и разпечатки от публикации в интернет медии относно отзоваването на ищеца като консул в [населено място].

За установяване на претърпените от ищеца неимуществени вреди пред съда са разпитани двама свидетели. Според показанията на свидетеля Г. И. К., познат на ищеца от младежките години, от отзоваването му като консул от Б. Д. Х. се чувствал зле, пренебрегнат, неоценен като професионалист от преките ръководители. Наложило се три пъти да влезе в болница и всеки път психическото и здравословното му положение се влошавало. Свидетелят с приятели ходили в дома на ищеца, за да помогнат на съпругата му да го вдигне от леглото, да го премести на масата, да го нахрани, да го облече. След това свидетелят 10-15 пъти е ходил да изведе Д. Х. от тях, който се бил свил, ограничил контактите си с хора, чувствал се безполезен. Според показанията, преди ищецът винаги е бил в основата на компанията, организатор, весел, усмихнат, бодър. След това се налагало принудително да го извеждат. От 2018г. досега се чувствал зле от прекратяване на служебното му правоотношение. Този удар за него дошъл след смъртта на дъщеря му година и половина – две преди уволнението, и довело до окончателен срив. Според свидетеля К. ищецът се чувствал пренебрегнат от това, че е дал енергията и силите си да върши работата си професионално и бил обиден.

Според показанията на свидетеля М. С. Л., който работи в МВНР от 1985г. и познава Д. Х. от 1990 г., ищецът е работил на високи позиции в МВНР, имал добро име. Станалото в Б. било голям удар за Х., което след смъртта на дъщеря му го засегнал силно психически. Случаят се обсъждал между колегите, хората в министерството били изненадани и не могли да повярват, тъй като Д. Х. не допускал нарушения в работата си. При случайна среща

след отзоваването му, ищецът му се сторил в тежко болезнено състояние, чувствал се изолиран, унижен, поддържал контакт с малко хора, а преди уволнението бил слънчев, добронамерен човек.

Както бе посочено наличието на първата предпоставка – незаконосъобразни административни актове в случая е налице.

Въз основа на свидетелските показания, изслушани в хода на съдебното производство, настоящият съдебен състав приема, че в следствие на обявените за нищожни заповеди в периода след издаването им до 19.04.2021г., а и след това са довели до до негативни последици върху емоционалното, психическо и физическо състояние на ищеца.

В тази връзка неоснователни са доводите на ответника в писмения отговор, че неимуществените вреди са настъпили в следствие на публикациите в медиите, а не в резултат на нищожните заповеди. Въз основа на свидетелските показания, изслушани в хода на съдебното производство, настоящият съдебен състав приема, че в периода след издаване на обявените за нищожни заповеди, в следствие на незаконосъобразното уволнение и прекратеното служебно правоотношение, ищецът е преживял негативни емоции – чувство на обида, притеснение, стрес. Уволнението му е породило притеснение у ищеца, накарало го да се затвори. Всичко това налага извода, че Д. Н. Х. е претърпял неимуществени вреди. Съдът приема, че състоянието му се характеризира с външни прояви, на които свидетелите са присъствали и за които дават показания. В тази връзка категоричен е изводът, че нищожните заповеди за уволнение на ищеца и прекратяване на служебното му правоотношение са оказали негативно отражение върху психическото му състояние.

Налице е и третата предпоставка за ангажиране отговорността на ответника - причинно-следствената връзка между нищожните заповеди и неимуществените вреди.

В конкретния случай вредите, които се претендират (доказаните психически/душевные страдания), са пряка и непосредствена последица от обявените за нищожни заповеди. Ако не бяха издадени тези административни актове, ищецът не би претърпял описаните негативни преживявания. Неоснователни са възраженията на ответника, че неимуществените вреди са причинени от публикациите в медиите, а не от незаконосъобразните актове, доколкото от показанията на свидетеля Л. се установява, че служителите в Министерството на външните работи са обсъждали случая с неговото отзоваване и причините за това. От показанията на свидетелите се установява също, че ищецът се е справял отлично с работата и е притежавал авторитет и безупречна репутация сред колегите си.

На обезщетение подлежат и вътрешните, душевни състояния тогава, когато справедливостта налага с оглед конкретните, обективно съществуващи обстоятелства във всеки един случай същите да бъдат възмездени. Понятието справедливост по смисъла на чл.52 от ЗЗД не е абстрактно, а всякога е свързано с преценката на обективно съществуващи конкретни обстоятелства, с общественото разбиране за справедливост на даден етап от развитието на самото общество, а не със субективното усещане за причинена вреда. Съобразявайки естеството и характера на причинените страдания,

обективното състояние на ищеца, като произтичащо от незаконосъобразното му уволнение и факта, че случаят е придобил публичност и като взе предвид съдебната практика на ВАС, съдът намира, че справедливо е обезщетяване на причинените на ищеца неимуществени вреди в размер от 5000 лева. В останалата част до претендирания размер от 15000 лв. искът следва да бъде отхвърлен.

Задължението за лихва има акцесорен характер и следва главното вземане. Предвид обстоятелството, че искът за заплащане на обезщетение е частично основателен, то и искът за заплащане на законната лихва върху главницата от датата на издаването им – 27.04.2018г. до окончателното изплащане на сумата, е доказан и подлежи на уважаване съобразно с главния иск. В подкрепа на този извод е и т.4 то ТР № 3/2004 година на ОСГК на ВКС, според което, при нищожните актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане, е моментът на тяхното издаване. На основание чл. 10, ал.2 от ЗОДОВ ответникът дължи заплащане на ищеца на сторените деловодни разноски в размер на 37 лв., от които 10 лв. държавна такса за уважения иск и 27 лв. заплатено адвокатско възнаграждение съразмерно с уважената част. Съдът намира за неоснователно възражението за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение с оглед фактическата сложност на делото и проведените открити съдебни заседания. На основание чл. 10, ал.3 от ЗОДОВ на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение, съразмерно с отхвърлената част от иска в размер на 97 лева

Водим от горното и на основание чл. 204, ал.1 АПК във вр. с чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ, Административният съд С.-град, Първо отделение, 65-и състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Д. Н. Х. от [населено място] 5000 лв. обезщетение за неимуществени вреди, причинени в периода от 27.04.2018г. до 19.04.2021г. от обявени за нищожни Заповед № ЧР-95-00-145/27.04.2018г. на постоянния секретар на МВНР и Заповед № Т-749/27.04.2018г. на министъра на външните работи, ведно със законната лихва върху сумата от датата на издаване на нищожните административни актове 27.04.2018г. до окончателно изплащане на главницата, като ОТХВЪРЛЯ иска на Д. Н. Х. от [населено място] срещу Министерството на външните работи за сумата над 5000 лв. до претендирания размер от 15000 лв., ведно със законната лихва върху сумата от датата на издаване на нищожните административни актове 27.04.2018г. до окончателно изплащане на главницата, както и законната лихва върху тази сума, считано от 27.04.2018г. до датата на предявяване на иска.

ОТХВЪРЛЯ исковете на Д. Н. Х. от [населено място] срещу Министерството на външните работи за присъждане на обезщетение за вреди причинени от нищожни административни актове – Заповед № ЧР-95-00-145/27.04.2018г. на постоянния секретар на МВНР и Заповед № Т-749/27.04.2018г. на министъра

на външните работи, в размер на: 12550 лева имуществени вреди – претърпени загуби от заплащане на вносни мита и данък добавена стойност при внос на МПС от трета за ЕО страна - Република Турция, ведно със законната лихва върху сумата от датата на издаване на нищожните административни актове 27.04.2018г. до окончателно изплащане на главницата, както и законната лихва върху тази сума, считано от 27.04.2018г. до датата на подаване на исковата молба и в размер на 82 200,06 евро имуществени вреди – пропуснати ползи незаплатени поради действието на порочните актове командировъчни средства от прекратения задграничен мандат на ищеца – от 27.04.2018г. до 25.11.2020 г. вкл., ведно със законната лихва върху сумата от датата на издаване на нищожните административни актове 27.04.2018г. до окончателно изплащане на главницата, както и законната лихва върху тази сума, считано от 27.04.2018г. до датата на подаване на исковата молба.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Д. Н. Х. от [населено място] разноски по делото в размер на 37 (тридесет и седем) лева.

ОСЪЖДА Д. Н. Х. от [населено място] да заплати на Министерството на външните работи юрисконсултско възнаграждение в размер на 97 (деветдесет и седем) лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

Съдия: